

Till Näringsdepartementet
n.registrator@regeringskansliet.se

Stockholm den 11 november 2016

Remissvar avseende Underlagsrapporter från arbetet med att ta fram Sveriges första Nationella skogsprogram, diarienummer N2015/2214/SK.

SLA, Skogs- och Lantarbetsgivarförbundet är en arbetsgivarorganisation för företag i det gröna näringslivet, så som t ex skogsägare och markägare. Organisationen företräder företagen i arbetsrättsliga frågor och träffar kollektivavtal för de olika branscherna inom organisationen.

Inledning.

Skogen är en kritisk resurs i Sverige vad gäller våra levnadsbetingelser såväl avseende miljö och rekreation, som att skogen i olika former utgör en av landets viktigaste insatsvaror för en bred industri och en för landet avgörande export.

Att finna en harmonisk balans mellan olika intressenter och målsättningar är avgörande för en framgångsrik skoglig utveckling såväl socialt som ekonomiskt.

1, Tillväxt, mångbruk, värdeskapande av skogen som resurs.

Ägande och brukanderätter.

SLA vill framhålla vikten av att ägande- och brukanderätterna tas som utgångspunkt för framtida arbete med att fastställa "skogens alla värden". Det är avgörande för att undvika friktioner mellan olika intressen att grundläggande rättigheter och skyldigheter tydligt definieras och är utgångspunkt för det fortsatta arbetet.

Det privata skogsbruket i Sverige har historiskt visat stort ansvar för den skogliga utvecklingen, inte minst avseende naturvärden och reservatsavsättning men också avseende den skogliga tillväxten som en förutsättning för en omfattande, och för landet i stort, mycket viktig industri.

Goda incitament för mångbruk är avgörande för att de skogliga resurserna skall utnyttjas på bästa sätt för alla intressenter.

Speciellt avseende balansering mellan allemansrätt och brukanderätt är det viktigt att samhället ger praktiska och konkreta anvisningar som gynnar såväl friluftsliv som ekonomisk verksamhet. Möjligheten att bedriva kommersiell verksamhet på annans mark, eller på annat sätt nyttja annans mark, bör regleras för att allemansrätten allt framgent skall kunna vara en självklarhet för alla i Sverige.

Det måste finnas en förutsägbarhet för ägande av skog, då skogen i många fall kan vara en central inkomstkälla för skogsägaren. En skogsägare gör ofta i långsiktiga investeringar avseende t ex föryngring och röjning av skogen, i syfte att i ett senare skede kunna avverka skogen eller delar av skogen. Stoppas denna avverkning, t ex med hänsyn till Artsskyddsförordningen kan det få förödande konsekvenser för skogsägaren. Rättssäkerheten måste garanteras, och stoppas avverkningar inom vissa områden måste dessa områden vara så pass skyddsvärda att området kan bli naturreservat och markägaren kompenseras för detta. Att stoppa avverkningar med stöd av Artskyddsförordningen är en inskränkning i äganderätten och inte rättssäkert.

Det bör också noteras att för många jordbrukare är den egna skogen och skogsbruket en förutsättning för att kunna driva det egna jord- eller lantbruket, varför äganderätten och förutsägbarheten är central.

Information om och utbildning i skogliga ämnen.

Inledningsvis vill SLA framhålla vikten av en allmän saklig informationsgivning kring skogliga frågor till alla i samhället, inte minst avseende allemansrätten. Motsatsförhållanden, som ofta framkommer, mellan rekreations- och ekonomiska samt industriella mål måste bearbetas. Det är SLAs bestämda uppfattning att dessa mål låter sig väl förenas, förutsatt att saklig information om förutsättningar och villkor för de olika verksamheterna blir objektivt och tydligt beskrivna samt kommunicerade.

De skogliga verksamheterna kan erbjuda många arbetstillfällen inom flertal olika områden. Dock råder det rent generellt stor okunskap om såväl utbildningsvägar som olika yrkesbanor inom de skogliga verksamheterna och där har skolor och utbildningsanordnare ett ansvar att kommunicera och informera.

Inom de skogliga verksamheterna finns arbeten på många nivåer och inom många olika kompetenser; allt från enklare jobb inom t ex plantering och röjning, till forskning och utveckling. Det finns således goda möjligheter till anställning inom den skogliga verksamheten i Sverige, även för grupper som kanske är mindre studiemotiverade men intresserade av ett arbete som inte kräver så lång upplärning, eller för nyanlända som inte etablerat sig på arbetsmarknaden. Kunskapen om olika arbetsmöjligheter inom det skogliga verksamheterna måste förbättras, då många grupper (t ex ekonomer, jurister, personalvetare m fl) inte ser de skogliga verksamheterna som en självklar framtida arbetsgivare.

Skogsbruket är i stor utsträckning och av naturliga skäl beroende av säsonganställningar, vilket inte bör vara ett hinder för att inrätta t ex snabbspår eller på annat sätt omfattas av arbetsmarknadspolitiska åtgärder som normalt endast berör tillsvidareanställda.

Det bör i detta sammanhang särskilt tas hänsyn till den geografiska utbredningen av skogen så att utbildningsenheter i första hand, men även forskning, lokaliseras där behoven finns. Detta får dock aldrig urholka nivån på utbildningen eller forskningen, då framtida arbetsgivare ska känna en trygghet i vilken kunskap och kompetens elever har som genomgått utbildning på de olika utbildningsenheterna.

Förslagen i utredningen kring den skogliga utbildningen avseende skogsmästare och jägmästare har SLAs stöd. SLA vill dock poängtera behovet av att utbildning på gymnasienivå för mer praktiska uppgifter i skogsbruket sprids över landet, under förutsättning att kvaliteten på utbildningsnivån kan garanteras. Ett sätt att säkra utbildningarnas kvalitet är att certifieras som Teknikcollege.

Möjligheten att komplettera slöjd- och eventuellt annan lärarutbildning i grundskola och gymnasium med "skog och odling" bör undersökas, detta för att öka alla elevers förståelse för de gröna näringarna.

2, Virkesproduktion, övriga ekosystemtjänster och naturens gränser.

SLA tillstyrker förslaget om vilt och skog i balans. Förslaget bör dock kompletteras med ett uppdrag till Skogsstyrelsen om att svara för faktaunderlag, t ex foderprognoser till klövviltförvaltningen.

SLA tillstyrker vidare att Artskyddsordningen ses över i syfte att säkerställa markägarnas rätt till ersättning vid intrång och att lagstiftningen läggs i nivå med EU-lagstiftningen.

SLA ställer sig bakom det särskilda yttrandet av Göran Örlander och Gunnar Lindén.

3, Främjande av biobaserade produkter och energi, smarta transporter, en skogsindustri i världsklass och ökad export.

I detta avsnitt vill SLA poängtera vikten av "frihet under ansvar" som styrande för skogsägarnas insatser inom ramen för brukande och äganderätterna. Vi menar att förutsättningarna för utvecklingen av hållbara, skonsamma och effektiva försörjningssystem främjas av detta.

4, Internationella skogsfrågor.

I detta avsnitt menar SLA att man mer bör poängtera vikten av att "skogs-fattiga" länders idéer kring skogsbruk inte ska tillåtas negativt påverka våra förutsättningar för ett rationellt skogsbruk. Vi ser tendenser inom EU att folkrika länder med liten skogstillgång har svag förståelse för förutsättningarna för skogsbruk i Nordeuropa och att dessa genom sin storlek riskerar ges oproportionerlig inverkan på skogsbrukets förutsättningar i Sverige.

Det är viktigt att detta särskilt beaktas i det nationella skogsprogrammet.

Frågor med anledning av detta remissvar kan ställas till Lena-Liisa Tengblad, VD på +46 730711138 eller lana-liisa.tengblad@sla-arbetsgivarna.org

Med vänlig hälsning

Lena-Liisa Tengblad
VD SLA

